

sigt at træffe Aftaler, hvorved en Valgordning med omtrent lige store Kredse — jeg har sagt det tidt før og gentager det her — efter min Mening under normale forfatningsmæssige Forhold i alt væsentligt vil føre til samme Enderesultat som Forholdstalsvalg. Den subsidiære Afstemning har der den Mangel, at det hele foregaar mekanisk, uden at frie Aftaler muliggøres; men netop ved de frie Aftaler vilde man kunne naa en mere forholds- mæssig Repræsentation, end man kan, naar det hele foregaar mekanisk rundt omkring i Kredsene uden Mulighed for Partiernes frie Indgriben.

Jeg har en enkelt Henvendelse at gøre til min ærede Meningsfælle, det ærede Medlem for Københavns 9de Valgkreds (Chr. Hansen), som ved Sagens første Behandling fremsatte Ønske om at faa en anden Kredsgrænse mellem de foreslaaede nye sjette og syvende københavnske Kredse, Kredsene ude i Sundbyerne og paa Amager. Vi have ogsaa overvejet denne Henstilling i Udvalget, og jeg tror, min ærede Kollega har Ret i, at en saadan ændret Grænse vilde være heldig. Men naar mine Meningsfæller og jeg ikke have stillet noget Forslag derom, naar vi overhovedet heller ikke have rørt ved de andre Henstillinger, der ere komne om visse Smaaforandringer ved Kredsdelingen, ligger det i, at den Kredsfordeling, der nu vil blive vedtagen her ved anden Behandling, ifølge Sagens Natur ikke kan blive den endelige. Der er nemlig den 1ste Februar i Aar foretaget en ny Folketælling, og selvfølgelig maa Kredsfordelingen, inden dette Forslag — hvis der overhovedet er nogen Chance derfor — ophøjes til Lov, underkastes en Revision i Overensstemmelse med Resultaterne fra denne Folketælling. Udvalget har enstemmig rettet en Henvendelse til Indenrigsministeriet om at lade udarbejde Ændringsforslag til det her foreliggende Lovforslag paa Grundlag af de samme Principper, som dette Lovforslag er bygget paa, men i Overensstemmelse med Resultaterne af den sidste Folketælling. Jeg haaber, at dette Arbejde fra Indenrigsministeriets Side vil kunne foreligge nogenlunde hurtigt, om end der vel ikke er stort Haab om, at det kan foreligge inden tredje Behandling. Det vil i hvert Fald kunne foreligge, inden Landstinget gør Sagen færdig, og man ved heller ikke, om der kunde komme Fællesudvalg. Jeg vil i hvert Fald haabe, at det Arbejde kan foreligge saa hurtigt, at vi paa et vist Stadium af Forhandlingerne

kunne indsætte disse nødvendige Ændringsforslag. Derunder vil der da sikkert ogsaa — det vil forme sig ganske af sig selv — blive taget Hensyn til de Ønsker, som det ærede Medlem for Københavns 9de Valgkreds fremsatte. For Københavns Vedkommende vil det blive betydelige Ændringer, der blive nødvendige, idet København er vokset med 40,000 Indbyggere, medens den indre By er tagen af med 10,000 Indbyggere, d. v. s., at den Kredsfordeling, der foreslaas her i Forslaget, allerede er ganske forældet.

Mere har jeg paa nærværende Stadium af Forhandlingerne ikke at sige, men forbeholder mig at tage Ordet igen, naar andre Ændringsforslagsstillere have fremsat deres Mening.

Rode: Det synes ikke at være nødvendigt at føre nogen lang Forhandling om denne Sag. Om Forslagets Hovedindhold er der i alt væsentligt allerede i Fjor opnaaet Enighed. Det gælder Valgkredsordningen, og det gælder Kommuneafstemningen, som vi ere gaaede med til væsentlig af Hensyn til Beslutningen om at give Kvinder Valgret, hvad Tinget jo har udtalt sig for. Naar Kvinderne faa Valgret, vil det sikkert uden Indførelse af Kommuneafstemning blive meget vanskeligt for baade Mand og Hustru i fattige Familier at afgive Stemme. Endelig gælder det ogsaa Indførelsen af Omvalg.

Den eneste Uenighed angaar Omvalgets Form. Det forekommer os, at det bundne Omvalg hører til Afstemningsreformernes Barndom, det binder Vælgerne uden nogen som helst Nødvendighed og kan medføre, at Valget kommer til at staa mellem Kandidater, hvoraf ingen i Virkeligheden er skikket til at samle et Flertal af Vælgerne omkring sig. Det ærede Flertal hævdede oprindeligt, at deres Hensigt med at kræve det bundne Omvalg var at sikre, at den, der blev valgt, ogsaa havde Flertal af de afgivne Stemmer. Vi tilbød derfor at være med til en Form for Omvalg, hvorved dette Hensyn blev sikret, saa at Omvalget kom til at staa mellem to, men saaledes, at det ikke paa Forhaand fastsloges, at det just skulde være de to Kandidater, som havde flest Stemmer i første Omgang, hvem Omvalget kom til at gælde. Her overfor stillede det ærede Flertal sig imidlertid paa det nye Standpunkt, at det var et Principspørgsmaal for dem, at det just var de to Kandidater, som i første Omgang havde flest Stemmer, som ogsaa Omvalget kom til at dreje sig